

«Մանկապարտեզի բուժքույրերի վերապատրաստում»

2023 թ-ից (պարբերաբար) Երևան քաղաքում և առցանց («ZOOM» հարթակում), ՀՀ ԱՆ «Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ կողմից կանցկացվի «Մանկապարտեզի բուժքույրերի վերապատրաստում» թեմայով դասընթաց: Ծրագիրը հաստատվել է ՀՀ առողջապահության նախարարի հրամանով: Թիրախային լսարանը՝ մանկապարտեզի բուժքույրեր: Մասնակիցներին կշնորհվի ՇՄՁ 50 տեսական և 75 գործնական կրեդիտ: Լրացուցիչ տեղեկատվության համար կարող եք զանգահարել 010 235310, 011 300088 հեռախոսահամարներով:

ԾՐԱԳԻՐ

«ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ ԲՈՒԺՔՈՒՅՐԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ» ԹԵՄԱՅՈՎ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

2023 թվականից կրկնողաբար, ք. Երևան (ՀՀ ԱՆ ՍԱԿԱՊԵԼԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏՈՒ ՓԲԸ, «Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ» ԲԿ և/կամ առցանց՝ «Զոււմ» հարթակ)

ՀՀ ԱՆ «Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ

Շաբաթ 1		
Օր 1		
10:00-12:00	Դասախոսություն Նախադպրոցական հիմնարկի բուժքրոջ աշխատանքի կազմակերպում	Լիանա Հովհաննիսյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Հաղորդակցության սկզբունքներ և հմտություններ: Ծնողների և երեխաների ուսուցման մոտեցումները	Լիանա Հովհաննիսյան
Օր 2		
10:00-12:00	Դասախոսություն Նախադպրոցական տարիքի երեխաների խնդիրներ: Հարաբերությունները ընտանիքում և երեխայի առողջությունը: Աշխատանք ծնողների հետ	Լիանա Հովհաննիսյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Երեխայի ֆիզիկական և նյարդահոգեկան զարգացման ցուցանիշները, ֆիզիկական զարգացման գնահատականը: Աճի և զարգացման սկրինինգներ (քաշ, հասակ, ՄՁՑ)	Լիանա Հովհաննիսյան
Օր 3		
10:00-12:00	Դասախոսություն Առողջության սկրինինգներ (տեսողություն, լսողություն, ՁՃ, սակավարյունության սկրինինգ)	Լիանա Հովհաննիսյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Առողջ ապրելակերպի հիմունքները՝ սնուցումը և առողջությունը: Ռացիոնալ սնուցման ժամանակակից մոդել: Առողջ անվելու կանոնները	Լիանա Հովհաննիսյան

Օր 4		
10:00-12:00	Դասախոսություն Առողջ սնուցման ձևավորման մշակույթը երեխաների և իրենց ծնողների շրջանում	Լիանա Հովհաննիսյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Նախադպրոցական տարիքի երեխաների սնուցման առանձնահատկությունները: Մնվածության վիճակի գնահատում: Մննդային պլերգիա և սննդի անհանդուրժողականություն	Լիանա Հովհաննիսյան
Օր 5		
10:00-12:00	Դասախոսություն Երեխաների իմունական խարգելման արդի հարցեր: ՀՀ իմունական խարգելման ազգային ծրագիր	Լիանա Հովհաննիսյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Հասկացություն կառավարելի հիվանդությունների մասին: Կառավարելի մանրէային վարակներ	Լիանա Հովհաննիսյան
Շաբաթ 2		
Օր 1		
10:00-12:00	Դասախոսություն Կառավարելի վիրուսային վարակներ	Լիանա Հովհաննիսյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Պատվաստանյութեր, տեսաֆիլմի ցուցադրում	Լիանա Հովհաննիսյան
Օր 2		
10:00-12:00	Դասախոսություն Պատվաստանյութերի պահպանման պայմաններ: Սառցային շղթա (տեսաֆիլմ, վարժություններ)	Լիանա Հովհաննիսյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք ՀՀ-ի պատվաստումների ազգային օրացույց	Լիանա Հովհաննիսյան
Օր 3		
10:00-12:00	Դասախոսություն Պատվաստումային սեսիայի իրականացում (տեսաֆիլմի ցուցադրում)	Լիանա Հովհաննիսյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Պատվաստումների անվտանգություն	Լիանա Հովհաննիսյան
Օր 4		
10:00-12:00	Դասախոսություն Կանխարգելիչ պատվաստումների հակացուցումներ	Լիանա Հովհաննիսյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Հետպատվաստումային անբարեհաջող դեպքեր	Լիանա Հովհաննիսյան
Օր 5		
10:00-12:00	Դասախոսություն Կորոնավիրուսային հիվանդություն երեխաների շրջանում	Լիանա Հովհաննիսյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Կորոնավիրուսային հիվանդության դեմ պատվաստումներ: Պատվաստանյութերի տեսակներ	Լիանա Հովհաննիսյան
Շաբաթ 3		
Օր 1		
10:00-12:00	Դասախոսություն Նախադպրոցական տարիքում առավել հաճախ հանդիպող հիվանդագին վիճակներ՝ (վտանգի	Լիանա Հովհաննիսյան

	նշաններ, հազով և դժվարացած շնչառությամբ սուր շնչառական վարակներ)	
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Տենդ: Երկաթպակասային սակավարյունություն	Լիանա Հովհաննիսյան
Օր 2		
10:00-12:00	Դասախոսություն Երեխաների դիարեային հիվանդություններ	Լիանա Հովհաննիսյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Երեխաների շրջանում փորկապություն	Լիանա Հովհաննիսյան
Օր 3		
10:00-12:00	Դասախոսություն Մաշկի մակաբուծային հիվանդություններ (քուս, պեդիկուլյոզ)	Լիանա Հովհաննիսյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Երեխաների որովայնի ցավ: Առավել տարածված հելմինթոզները երեխաների շրջանում	Լիանա Հովհաննիսյան
Օր 4		
10:00-12:00	Դասախոսություն Երեխաների գլխացավ: Նախաբժշկական օգնություն	Լիանա Հովհաննիսյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Առաջին օգնություն ցնցումների ժամանակ	Լիանա Հովհաննիսյան
Օր 5		
10:00-12:00	Դասախոսություն Ռախիտ, ոսկրային դեֆորմացիայի ճանաչում	Լիանա Հովհաննիսյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Երեխայի անվտանգության սկզբունքները: Անվտանգության օրացույց	Լիանա Հովհաննիսյան
Շաբաթ 4		
Օր 1		
10:00-12:00	Դասախոսություն Անհետաձգելի բուժօգնության ծառայության կազմակերպման սկզբունքները արտակարգ իրավիճակներում: Բուժօգնության տեսակները	Նարինե Մուրադյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք • Ինչպե՞ս ճանաչել և ախտորոշել սրտի, արյան շրջանառության սուր կանգ: • տուժածի առաջնային, երկրորդային զննում: • Ինչպե՞ս հիվանդին (տուժածին) տեղավորել կողքի ապահով դիրքում: • Ինչպե՞ս ստուգել պուլսի, շնչառության և գիտակցության առկայությունը: • Ի՞նչն է կարևորվում և ի՞նչն է փոխվել ամերիկյան և եվրոպական վերջին ուղեցույցներում: Ինչպե՞ս կատարել սրտի անուղղակի մերսում և արհեստական շնչառություն, մանկական առանձնահատկությունները: Իրավիճակային խնդիրներ	Նարինե Մուրադյան
Օր 2		
10:00-12:00	Դասախոսություն Բժշկական տեսակավորում, տարհանում	Նարինե Մուրադյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Ոսկրամկանային համակարգի վնասվածքներ: Հոդախախտեր, կոտրվածքներ: Վերջույթների	Նարինե Մուրադյան

	անշարժացում (տարբեր շինանների օգտագործման տեխնիկա): Ողնաշարի և պարանոցի հատվածի անշարժացման տեխնիկա, այդ թվում ձեռքի տակ եղած միջոցներով: Իրավիճակային խնդիրներ	
Օր 3		
10:00-12:00	Դասախոսություն Շնչուղիների անցանելիության ապահովում մասնակի և ամբողջական խցանման դեպքերում, մանկական առանձնահատկությունները: Իրավիճակային խնդիրներ	Նարինե Մուրադյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Արյունահոսություններ, արյունահոսության դադարեցում: Քթային արյունահոսության դադարեցում: Իրավիճակային խնդիրներ	Նարինե Մուրադյան
Օր 4		
10:00-12:00	Դասախոսություն Տուժածների շտապ դուրսբերումը և տեղափոխումը, դիրքերը, հերթականությունը: Վերքեր, վիրակապակյա նյութեր, վիրակապեր, նաև ձեռքի տակ եղած միջոցներով	Նարինե Մուրադյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Շրջակա միջավայրի/ բարձր և ցածր ջերմաստիճանի/ ազդեցությունը օրգանիզմի վրա: Այրվածքներ, ցրտահարություն: Բուժօգնության կազմակերպումը	Նարինե Մուրադյան
Օր 5		
10:00-12:00	Դասախոսություն Ականջից ծմբային խցանի հեռացման տեխնիկա: Ներարկումների տեխնիկա (ն/ե, մ/մ, ե/մ, ն/մ)	Նարինե Մուրադյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Իրավիճակային խնդիրներ: Ամփոփում	Նարինե Մուրադյան
Շաբաթ 5		
Օր 1		
10:00-12:00	Դասախոսություն Արտակարգ իրավիճակները, նրանց դասակարգումը, բնութագիրը, կանխարգելման և բնակչության պաշտպանության ուղիները: Արտակարգ իրավիճակների հիմնական ախտահարող գործոնների բնութագիրը: Կորուստների չափը և կառուցվածքը	Նարինե Մուրադյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Երկրաշարժ, սողանքներ, բնակչության վարքը և բուժօգնության կազմակերպումը	Նարինե Մուրադյան
Օր 2		
10:00-12:00	Դասախոսություն Աղետային ջրհեղեղների բժշկամարտավարական բնութագիրը, ջրահեղձում, բնակչության վարքը և բուժօգնության կազմակերպումը: Հրդեհները, որպես արտակարգ իրավիճակ, կանխարգելումը, հնարավոր հետևանքներն ու բնակչության վարվելակերպը	Նարինե Մուրադյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Փափուկ հյուսվածքների երկարատև ճնշման համախտանիշ(Crush syndrome): Վնասվածքային	Նարինե Մուրադյան

	շոկ: Հատուկ վնասվածքներ: Բուժօգնության կազմակերպումը	
Օր 3		
10:00-12:00	Դասախոսություն Մոդանքները, բնակչության վարքը և բուժօգնության կազմակերպումը	Նարինե Մուրադյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Հանկարծահաս հիվանդագին վիճակներ: Ուշագնացություն, ասթմատիկ նոպա: Իրավիճակային խնդիրներ	Նարինե Մուրադյան
Օր 4		
10:00-12:00	Դասախոսություն Թունավորումներ, կծածներ, խայթոցներ: Բուժօգնության կազմակերպումը: Իրավիճակային խնդիրներ	Նարինե Մուրադյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Միջուկային, քիմիական, կենսաբանական զենքեր	Նարինե Մուրադյան
Օր 5		
10:00-12:00	Դասախոսություն ԹՈՒՄՆ ախտահարումներ, բուժօգնության կազմակերպումը	Նարինե Մուրադյան
13:00-16:00	Գործնական աշխատանք Իրավիճակային խնդիրներ Ամփոփում:	Նարինե Մուրադյան

Թիրախային լսարան՝ մանկապարտեզի բուժքույրեր:
Մասնակիցների ակնկալվող թվաքանակ՝ 10 հոգի: